הִלְכוֹת יוֹם טוֹב סִימָן תצח

וְרָאָהוּ וּמָצָא שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מוּם, (נב) אֵינוֹ יָכוֹל לְשָׁחְטוֹ. (נג) * אֲבָל אִם נוֹלַד בְּמוּמוֹ וְעָבַר וְרָאָהוּ, * נִשְׁחָט עַל פִּיו. (נד) [צ]וְאִם רָאָה הַמּוּם מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וְרָאָה שֶׁהוּא מוּם שֶׁרָאוּי לִשָּׁחֵט עָלָיו, * יָכוֹל לַחֲקֹר עָלָיו בְּיוֹם טוֹב אִם נָפַל בּוֹ הַמּוּם מֵאֵלָיו, וּמַתִּירוֹ. הַגָּהּ: וְאִם נָפַל בְּכוֹר לְבוֹר, (נה) אָסוּר לְהַעֲלוֹתוֹ דְּהָא אֵינוֹ רָאוּי לְשָׁחְטוֹ, (נו) אֶלָּא עוֹשֶׂה לוֹ פַּרְנָסָה בִּמְקוֹמוֹ (רמב"ם פרק ב' (ה"ד)): י (נז) [ק]אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ שֶׁנָּפְלוּ לַבּוֹר, מַעֲלֶה אֶת הָרִאשׁוֹן עַל מְנָת לְשָׁחְטוֹ (נח) וְאֵינוֹ שׁוֹחֲטוֹ, וְחוֹזֵר (יג) וּמַעֲרִים וּמַעֲלֶה אֶת הַשֵּׁנִי, (נט) רָצָה זֶה שׁוֹחֵט, רָצָה זֶה שׁוֹחֵט: יא [*] [ר]בְּהֵמָה חֶצְיָהּ שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי וְחֶצְיָהּ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, (ס) יְכוֹלִים לְשָׁחְטָהּ בְּיוֹם טוֹב, (סא) וַאֲפִלּוּ

צ שם כ"ז (ע"א).
ק בְּרַיְיתָא שם ל"ז (ע"א) וּכְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, הַסְכָּמַת הַפּוֹסְקִים.
ר גְּמָרָא שם כ"א (ע"א).

בְּאֵר הֵיטֵב

י (יג) וּמַעֲרִים. דְּמִשּׁוּם צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים הִתִּירוּ לְהַעֲרִים, וְעַל כָּל פָּנִים צָרִיךְ לִשְׁחֹט אֶחָד מֵהֶם. וּמִשְׁמַע דְּאִם נָפְלוּ בְּהֵמוֹת שֶׁאֵינָן אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ מֻתָּר לְהַעֲלוֹתָן

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

סִימָן פ"ה לְיַשֵּׁב דַּעַת הַיֵּשׁ מַתִּירִין שֶׁהַבִּיא הָרַב הַמַּגִּיד (פ"ב ה"ג) שֶׁמַּתִּירִין אֲפִלּוּ בִּכְהַאי גַּוְנָא, שֶׁלִּכְאוֹרָה הוּא נֶגֶד הַשּׁ"ס דְּקַיְימָא לָן כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן דִּבְדִיעֲבַד נַמִּי לֹא עַיֵּן שָׁם: יא [בשו"ע] בְּהֵמָה חֶצְיָהּ כו'. עַיֵּן בְּאֵשֶׁל אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן ב' בְּשֵׁם הַשָּׁב יַעֲקֹב (סי' כא), וּבְשׁוּ"ת נוֹדָע בִּיהוּדָה (מהדו"ק) סִימָן כ"ט כָּתַב שֶׁאֵין חִלּוּק בֵּין בְּהֵמַת יִשְׂרָאֵל לְבָהֵמַת קַצָּב אֵינוֹ יְהוּדִי הַמּוֹכֵר לְיִשְׂרָאֵל, כְּגוֹן שֶׁיִּשְׂרָאֵל הַשּׁוֹחֵט הוּא לְפִי שֶׁרוֹצֶה לִקְנוֹת מִמֶּנּוּ בָּשָׂר עִקַּר הַשְּׁחִיטָה בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל, וְגַם הַחֲשֶׁשׁ הַשֵּׁנִי שֶׁיִּזְדַּמֵּן שַׁר גָּדוֹל וְיִקַּח כֻּלָּהּ הוּא חֲשֶׁשׁ רָחוֹק, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כֵּיוָן דִּבְכַזַּיִת בָּשָׂר סַגִּי. וְאֵין לוֹמַר סְפֵק סְפֵיקָא שֶׁמָּא תִּמָּצֵא טְרֵפָה,

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

כְּלִמּוּד תּוֹרָה בְּעָלְמָא וְלֹא אָסוּר: (נב) אֵינוֹ יָכוֹל לְשָׁחְטוֹ. אַף עַל גַּב דְּמִשּׁוּם דְּעָבַר חָכָם אַהָא דְּאֵין רוֹאִין אֵין סְבָרָא לֶאֱסֹר, מִכָּל מָקוֹם אָסוּר מִשּׁוּם (ס) מֻקְצֶה, לֹא מִבָּעֵי אִם הוּמַם בְּיוֹם טוֹב דִּבְוַדַּאי לֹא מִתְחַזֵּי מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב, וַאֲפִלּוּ בְּהוּמַם (סא) מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב דְּיֵשׁ לוֹמַר דַּעְתֵּהּ עֲלֵהּ לְמִשְׁאַל לְחָכָם בְּיוֹם טוֹב וְאִם יַתִּירֶנּוּ יֹאכְלֶנּוּ, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁאָסְרוּ חֲכָמִים לִרְאוֹת מוּמִין בְּיוֹם טוֹב אִם כֵּן עַל כָּרְחָךְ אַסַּח דַּעְתֵּהּ מִנֵּהּ, דְּלֹא אַסִּיק אַדַּעְתֵּהּ שֶׁיִּמְצָא חָכָם אוֹ אֲפִלּוּ שְׁלֹשָׁה הֶדְיוֹטוֹת שֶׁיַּעַבְרוּ אַאִסּוּר דְּאֵין רוֹאִין מוּמִין. וְכָתְבוּ הַפּוֹסְקִים דִּלְכֻלֵּי עָלְמָא אָסוּר בָּזֶה, וַאֲפִלּוּ לְמָאן דְּשָׁרֵי מֻקְצֶה בְּעָלְמָא בְּיוֹם טוֹב בְּהֶסַּח הַדַּעַת כָּזֶה מוֹדוּ דְּאָסוּר: (נג) אֲבָל אִם נוֹלַד בְּמוּמוֹ. הַיְנוּ שֶׁנּוֹלַד בְּיוֹם טוֹב וּמוּם עִמּוֹ לֵיכָא כָּאן מִשּׁוּם מֻקְצֶה שֶׁהֲרֵי בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת הָיָה רָאוּי הַוָּלָד לֵאָכֵל אַגַּב אִמּוֹ אִם הָיָה שׁוֹחֲטָהּ, וּלְהָכִי אַף שֶׁכְּשֶׁנּוֹלַד אִדְּחֵי שֶׁהֲרֵי נֶאֱסָר כָּל זְמַן שֶׁלֹּא הִתִּירוֹ חָכָם, מִכָּל מָקוֹם כְּשֶׁנִּמְצָא חָכָם וְהִתִּירוֹ אֵין לֶאֱסֹר מִשּׁוּם מֻקְצֶה שֶׁהֲרֵי בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת לֹא הָיָה מֻקְצֶה. וְאִם נוֹלַד תָּם וְהוּמַם בּוֹ בַּיּוֹם עַיֵּן בֵּאוּר הֲלָכָה (ד"ה אבל) אֵיךְ דִּינוֹ: (נד) וְאִם רָאָה הַמּוּם וְכו'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּהֵיכָא שֶׁעִקַּר רְאִיַּת הַבְּכוֹר הָיָה בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב דְּהַיְנוּ שֶׁעִיֵּן בְּדִינוֹ אִם הוּא מוּם קָבוּעַ וְהֻסְכַּם אֶצְלוֹ (סג) שֶׁהוּא מוּם גָּמוּר, רַק שֶׁלֹּא חָקַר וְדָרַשׁ עֲדַיִן אִם לֹא פָּשַׁע בַּעַל הַבְּכוֹר בִּנְפִילַת הַמּוּם [שֶׁכָּל מוּם שֶׁלֹּא נָפַל מַעַצְמוֹ אֶלָּא אֲחֵרִים גָּרְמוּ לוֹ בְּכַוָּנָה אֵינוֹ חָשׁוּב מוּם לִשָּׁחֵט עַל פִּיו], בָּזֶה מֻתָּר לוֹ לַעֲשׂוֹת חֲקִירָה וּדְרִישָׁה גַּם בְּיוֹם טוֹב וְאֵין זֶה בִּכְלַל אֵין רוֹאִין מוּמִין בְּיוֹם טוֹב: (נה) אָסוּר לְהַעֲלוֹתוֹ. וַאֲפִלּוּ הוּמַם מֵחֲמַת נְפִילָתוֹ, וּכְדִמְסַיֵּם דְּהָא וְכו', וְטִלְטוּל שֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ שְׁחִיטָה אָסוּר: (נו) אֶלָּא עוֹשֶׂה לוֹ פַּרְנָסָה בִּמְקוֹמוֹ. וְאַף עַל גַּב דְּפָסַק הַמְחַבֵּר לְעֵיל בְּסִימָן תצ"ז סָעִיף ב' דְּכָל דָּבָר שֶׁהוּא מֻקְצֶה אָסוּר לִתֵּן לוֹ מְזוֹנוֹת, (סג) הָכָא הִתִּירוּ שֶׁלֹּא יָמוּת: י (נז) אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ כו'. דִּבְהֵמוֹת בְּעָלְמָא שֶׁנָּפְלוּ (סד) בְּוַדַּאי מֻתָּר לוֹ לְהַעֲלוֹתוֹ אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ שׁוֹחֵט מֵהֶם כֵּיוָן שֶׁרְאוּיִין לִשְׁחִיטָה וְאֶפְשָׁר יִצְטָרֵךְ לוֹ בָּתַר הָכִי, אֲבָל אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ שֶׁעַל כָּרְחָךְ חֲדָא לֹא חַזְיָא וּמְטַלְטֵל שֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ, וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְהַעֲרִים: (נח) וְאֵינוֹ שׁוֹחֲטוֹ. שֶׁמּוֹצֵא לוֹ עֲלִילָה (סה) שֶׁמָּא חֲבֵרוֹ שָׁמֵן מִמֶּנּוּ. וְהִתִּירוּ לוֹ לְהַעֲרִים (סו) מִשּׁוּם צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים (סז) וּמִשּׁוּם הֶפְסֵד מָמוֹנוֹ: (נט) רָצָה זֶה שׁוֹחֵט. וּמַשְׁמַע (סח) דְּעַל כָּל פָּנִים מְחֻיָּב לִשְׁחֹט אֶחָד מֵהֶם. אָכֵן הַרְבֵּה פּוֹסְקִים (סט) הֵבִיאוּ בְּשֵׁם הַיְרוּשַׁלְמִי (פ"ג ה"ד) דְּאִם רוֹצֶה אַחַר כָּךְ שֶׁלֹּא לִשְׁחֹט אֶחָד מֵהֶם גַּם כֵּן הָרְשׁוּת בְּיָדוֹ דְּעַל כָּל פָּנִים הַעֲלָאָה הָיְתָה בְּהֶתֵּר. [ג]וּמִכָּל מָקוֹם כָּתַב בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְהָרַשְׁבָּ"א (בית מועד ש"ב סי' ב) דְּרָאוּי לָחֹשׁ וּלְהַחְמִיר וְלִשְׁחֹט אֶחָד מֵהֶם, שֶׁלֹּא יְהֵא נִכָּר הַהַעֲרָמָה: יא (ס) יְכוֹלִים לְשָׁחְטָהּ. כֵּיוָן (ע) דְּאִי אֶפְשָׁר לְכַזַּיִת בָּשָׂר בְּלִי שְׁחִיטָה אֵינוֹ עוֹשֶׂה הַיִּשְׂרָאֵל בִּשְׁבִיל עַכּוּ"ם כְּלוּם אֶלָּא לְעַצְמוֹ הוּא עוֹסֵק: (סא) וַאֲפִלּוּ יֵשׁ לָהֶם שְׁתַּיִם. דְּהָיָה אֶפְשָׁר לוֹמַר אִם הָעַכּוּ"ם מִתְרַצֶּה לְחַלְקָן יְחַלְּקוּ מֵחַיִּים, קָא מַשְׁמַע לָן דְּאֵינוֹ מְחֻיָּב לַחֲלֹק, לֹא מִבַּעְיָא אִם אֵינוֹ (עא) צָרִיךְ רַק חֲצִי בְּהֵמָה לְיוֹם טוֹב אִם כֵּן כְּשֶׁיַּחֲלֹק וְיִצְטָרֵךְ

בֵּאוּר הֲלָכָה

דִּשְׁכִיחִי רַבִּים [פְּרִי מְגָדִים (א"א ס"ק טו) בְּשֵׁם מָגֵן אַבְרָהָם מִלְּקַמָּן סִימָן תק"י (סָעִיף קָטָן ח') [סָעִיף קָטָן ט"ו]]:

ט * אֲבָל אִם נוֹלַד בְּמוּמוֹ. וְאִם נוֹלַד תָּם וְהוּמַם בּוֹ בַּיּוֹם כָּתַב בַּפְּרִי חָדָשׁ דְּגַם כֵּן שָׁרִי לְמַאי דְּקַיְימָא לָן בְּסִימָן (ש"ח) [ש"י] (ס"ג) דְּאֵין מֻקְצֶה לַחֲצִי שַׁבָּת וְאִם כֵּן הָכָא שֶׁרָאוּי הָיָה בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת אַגַּב אִמּוֹ אַף עַל גַּב שֶׁכְּשֶׁנּוֹלַד נֶאֱסַר מִכָּל מָקוֹם הֲרֵי חָזַר וְנִרְאֶה כְּשֶׁהוּמַם עַיֵּן שָׁם, אָכֵן מִלְּשׁוֹן הַשּׁ"ס (כו:) לֹא מַשְׁמַע כֵּן, וְכֵן גִּמְגֵּם בַּפְּרִי מְגָדִים (א"א ס"ק יט) וּבְחֶמֶד מֹשֶׁה (סק"ו) מִלְּשׁוֹן רַשִׁ"י (שם ד"ה ושוין, שבת קלו. ד"ה ושוין) עַיֵּן שָׁם. וּמָצָאתִי בַּמְּאִירִי (כז. ד"ה וקשיא לי) שֶׁעָמַד בָּזֶה דְּלָמָּה לַשּׁ"ס לוֹמַר נוֹלַד בְּמוּמוֹ הֲלֹא בְּהוּמַם בּוֹ בַּיּוֹם סַגִּי, וְכָתַב לְתָרֵץ דְּאֶפְשָׁר כֵּיוָן דְּנוֹלַד תָּם דִּחוּי גָּמוּר הוּא וְשֶׁיַּחֲזוֹר וְיִהְיֶה רָאוּי הוּא דָּבָר שֶׁאֵין עוֹלֶה עַל הַדַּעַת דְּמִלְּתָא דְּלֹא שְׁכִיחָא הִיא, וְלֹא דָּמֵי לִזְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ עַל פֵּרוֹת יְבֵשִׁים שֶׁיָּרְדוּ עֲלֵיהֶם גְּשָׁמִים דְּדָבָר הַמָּצוּי הוּא, וּבְכִי הַאי גַּוְנָא אָמְרִינַן דְּהוֹאִיל וּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת אִיחֲזֵי לְהוּ כִּי אִדְּחֵי בָּתַר הָכִי דַּחְיֵיהּ שֶׁקָּרוֹב לְהַעֲלוֹת עַל לִבּוֹ שֶׁל אָדָם שֶׁהוּא חוֹזֵר וְנִרְאֶה בְּכִי הָא שָׁרִי, וְהַיְינוּ נַמִּי דּוּמְיָא דְּנוֹלַד וּמוּמוֹ עִמּוֹ שֶׁאַף בִּשְׁעַת הַדִּחוּי הָיָה בּוֹ עִנְיָן שֶׁקָּרוֹב לְהַעֲלוֹת עַל לֵב שֶׁהוּא חוֹזֵר וְנִרְאֶה מִכֵּיוָן שֶׁהוּא רוֹאֶה אֶת הַמּוּם, וְאֵין לוֹ אֶלָּא שֶׁיַּרְאֶנּוּ לְחָכָם אִם עוֹבֵר אוֹ קָבוּעַ כָּךְ נִרְאֶה לִי בָּרוּר. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. [א]הֲרֵי בְּהֶדְיָא דְּלֹא כַּפְּרִי חָדָשׁ:

* נִשְׁחָט עַל פִּיו. [ב]וּלְפִי מַה דְּקַיְימָא לָן דְּאֵין אָנוּ בְּקִיאִין בְּעִנְיָן כָּלוּ לוֹ חֳדָשָׁיו אֵין לְשָׁחְטוֹ (פְּרִי מְגָדִים (א"א ס"ק יט)):

* יָכוֹל לַחֲקֹר עָלָיו. עַיֵּן טַ"ז (סק"ט) שֶׁהֵבִיא טְעָמִים הַרְבֵּה לְדִינָא דְּאֵין רוֹאִין מוּמִין, וּמְסַיֵּם דְּאִם נִתְעָרֵב אִסּוּר בְּהֶתֵּר לַח בְּלַח וְאֵין בּוֹ שִׁשִּׁים, אוֹ יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ וְלֵיכָא רֹב, וְאַחַר כָּךְ נִתּוֹסֵף עַד שִׁשִּׁים אוֹ רֻבּוֹ, בָּזֶה אֵין לְחָכָם לְהוֹרוֹת בְּיוֹם טוֹב וּכְמוֹ בִּבְכוֹר עַיֵּן שָׁם. וְנִרְאֶה דְּלֹא כָּתַב כֵּן אֶלָּא לְטַעְמָא דְּמַגִּיד מִשְׁנֶה (פ"ב ה"ג) דְּמִשּׁוּם טִלְטוּל מֻקְצֶה שֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ נָגַע בָּהּ, וְכֵן כָּתַב בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (ס"ק יד) וְכֵן כָּתַב הַגְּרַ"ז בְּקוּנְטְרֵס אַחֲרוֹן (סק"ב). אֶלָּא דְּאֵינוֹ מְבֹאָר בְּדִבְרֵי הַטַּ"ז מַה מֻקְצֶה יֵשׁ בְּאִסּוּר שֶׁנִּתְעָרֵב בְּהֶתֵּר הֲלֹא עַל כָּל פָּנִים רְאוּיָה הִיא לִכְלָבִים בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וּמוּכָן לִכְלָבִים הֲרֵי מוּכָן לְאָדָם וּכְמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר לְעֵיל סָעִיף ה' (משנ"ב ס"ק כח), וְאִם מַיְירֵי בְּנִתְעָרֵב (בְּשַׁבָּת) [בְּיוֹם טוֹב] וְחָזַר וְנִתּוֹסֵף, אִם כֵּן הֲלֹא חֲזִי הָיָה בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת לְאָדָם וְאֵין מֻקְצֶה לַחֲצִי שַׁבָּת, וּמָצָאתִי

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ס) תּוֹסָפוֹת (כה: ד"ה בכור) וּמְאִירִי (כו. ד"ה ור"ש אומר) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים: (סא) מַסְקָנַת רֹב הַפּוֹסְקִים עַיֵּן פְּרִי חָדָשׁ וְחֶמֶד מֹשֶׁה (סק"ו): (סג) וְאַף שֶׁבַּעַל הַבְּכוֹר לֹא יָדַע עֲדַיִן גְּמַר הַדִּין מִכָּל מָקוֹם אֵין מַסִּיחַ דַּעְתֵּהּ מִמֶּנּוּ שׁוּב וְקָסָבַר לְמָחָר יַתִּירוֹ הֶחָכָם. אָכֵן מִדִּבְרֵי הָאוֹר זָרוּעַ (ח"ב סי' שנה) מַשְׁמַע דְּדַוְקָא בְּשֶׁכְּבָר אָמַר לוֹ הֶחָכָם שֶׁהַמּוּם קָבוּעַ עַיֵּן שָׁם, וְצָרִיךְ עִיּוּן: (סג) הַגְּרַ"ז (קו"א סק"א) בְּשֵׁם מַגִּיד מִשְׁנֶה (פ"ב ה"ד). וְעַיֵּן בְּסִימָן תצ"ז (משנ"ב סק"ד) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם בְּעִקַּר הַדִּין: י (סד) כֵּן מְצַדֵּד הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"כ) וְכֵן הֶחְלִיט הָאֵלִיָּה רַבָּה (סק"כ) וְהַגְּרַ"ז (סכ"א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (סה) רַשִׁ"י שַׁבָּת קי"ז (ע"ב ד"ה ואינו): (סו) רַמְבַּ"ם (שם), וּכְסוּגְיָא דְּשַׁבָּת הַנַּ"ל: (סז) עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (שם): (סח) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) בְּשֵׁם הַמַּגִּיד מִשְׁנֶה (שם): (סט) הָעִטּוּר (ח"ב דף קמ:) וְשִׁבְלֵי לֶקֶט (סי' רנב), וּמְאִירִי בְּדַף כ"ו עַמּוּד א' (ד"ה ולפום), וְגַם הָרַשְׁבָּ"א בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (בית מועד ש"ב סי' ב) לְעִנְיָן עָצָם הַדִּין: יא (ע) גְּמָרָא (כא.): (עא) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כא) בְּשֵׁם הַבֵּית יוֹסֵף (ד"ה בהמה חציה) וְכֵן כָּתַב הַלְּבוּשׁ, וּדְלֹא כְּטַ"ז (סק"י) דְּמַחְמִיר בָּזֶה בִּשְׁתֵּיהֶן שָׁוֹוֹת לְגַמְרֵי וְהַבִּיא רְאָיָה מִמַּה שֶּׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת (שם ד"ה עיסה) לְגַבֵּי עִסָּה, וּכְבָר הִשִּׁיגוּ עָלָיו כַּמָּה אַחֲרוֹנִים [הָאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק כב) וּנְהַר שָׁלוֹם (סק"ז) וְחֶמֶד מֹשֶׁה (סק"ז) וּבִגְדֵי יֶשַׁע וּמוֹר וּקְצִיעָה] דְּלֹא דָּמֵי כְּלַל לְעִסָּה שֶׁיֵּשׁ לוֹ שֻׁתָּפוּת עִם הָעַכּוּ"ם, דְּהָתָם טָרַח בְּלִישָׁה וּרְדִידָה וַאֲפִיָּה יְתֵרְתָא שֶׁאֵין לוֹ בָּהּ אֶלָּא חֶצְיָהּ, וְשֶׁמָּצֵי לִמְדֹּד הַקֶּמַח וְלָאֳפוֹת לְעַצְמוֹ וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַמְּאִירִי (כא. ד"ה אמר ר"ח), מַה שֶּׁאֵין כֵּן בִּשְׁחִיטָה דְּחַד טִרְחָא הוּא וְאִי אֶפְשָׁר לְכַזַּיִת בָּשָׂר בְּלֹא שְׁחִיטָה:

ליקוטי דברי הרב: א] ובשו"ע הרב (סי"ח) פסק להקל כפרי חדש. **ב]** ובשו"ע הרב (סי"ח) כתב, שאם כלו לו חדשיו מותר לשוחטו ביום טוב. **ג]** ובשו"ע הרב (סכ"א) כתב שצריך לשחוט אחד מהן.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

ש טור בְּשֵׁם ר״י וְאָבִיו הָרא״ש (בכורות פ״ג סי׳ ה).
ת שם בְּשֵׁם הַרַמְב״ם בְּפֶרֶק ג׳ מֵהִלְכוֹת יוֹם טוֹב (ה״ג). א מִשְׁנָה בְּיִצָּה ב׳ (ע״א) וּכְדִמְפָרְשִׁי לָהּ אֲמוֹרָאֵי שָׁם (ו׳).

יֵשׁ לָהֶם שְׁתַּיִם, יָכוֹל לִשְׁחֹט (יג) שְׁתֵּיהֶן: יב ש הַשּׁוֹחֵט בְּהֵמָה בְּיוֹם טוֹב אֵינוֹ רַשַּׁאי (סב) * לִתְלשׁ הַצֶּמֶר (סג) * לַעֲשׂוֹת מָקוֹם לַסַּכִּין, אֶלָּא מְפַנֵּהוּ (יד) (סג) * (בְּיָדוֹ) (בית יוסף (ד״ס ומ״ש רפ״ט בשם הרא״ש) וּמוֹשְׁכוֹ אֵילָךְ וְאֵילָךְ, (סד) * וְאִם נִתְלַשׁ (סה) נִתְלַשׁ: יג הַשּׁוֹחֵט אֶת הָעוֹף (סו) * ת לֹא יִמְרֹט אֶת הַנּוֹצָה בְּיָדָיו (סז) * לַעֲשׂוֹת מָקוֹם (סח) לַסַּכִּין: יד [*] א לֹא יִשְׁחֹט אָדָם (סט) חַיָּה וָעוֹף בְּיוֹם טוֹב אֶלָּא אִם כֵּן יֵשׁ לוֹ (ע) עָפָר (טו) מוּכָן

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

וְאִם תִּמְצָא לוֹמַר כְּשֶׁרָה שָׁמָּא לֹא יִקָּנֶה הַיִּשְׂרְאֵל מִמֶּנָּה. זֶה אֵינוֹ דַּחֲשָׁשׁ הַשֵּׁנִי אֵין נִכְנָס בְּגָדֶר סָפֵק, וְגַם כִּי הוּא סָפֵק א׳ שָׁמָּא יֹאכַל הַיִּשְׂרְאֵל אוֹ לֹא יֹאכַל כו׳ וְגַם הַשֵּׁב יַעֲקֹב כָּתַב שֶׁהַגְּאוֹנִים שֶׁלָּפָנָיו נָהֲגוּ הֶתֵּר, בְּדָבָר וְהוּא דַּ״ל הַמְצִיא חוּמְרָא זוֹ מִדַּעְתּוֹ, וְלָכֵן הַמַּפְלִג לֹא הִפְסִיד עֵין שָׁם: יד [בשו״ע] לא ישחט כו׳. וְעַיֵּן בְּאֲשֶׁל אַבְרָהָם סְעִיף קָטָן ג׳.

בַּאֵר הַיטֵב

אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ שׁוֹחֵט אֶחָד מֵהֶם כֵּיוָן שֶׁרְאוּיוֹת כֻּלָּן לִשְׁחִיטָה, וְכֵן מַשְׁמַע סְעִיף ט׳ בְּהַגָּ״ה וְצָרִיךְ עִיּוּן. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״כ): יא (יג) שְׁתֵּיהֶן. שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְחַלֵּק שֶׁיִּטֹּל זֶה אֶחָד וְזֶה אֶחָד לְפִי שֶׁאִי אֶפְשָׁר שֶׁיִּהְיוּ שָׁוִים בְּכָל הָעִנְיָנִים. בַּיִת יוֹסֵף (ד״ה בהמה חציה) וְיֵם שֶׁל שְׁלֹמֹה (פ״ב סי׳ כא). וְאִם כֵּן הָאֵינוֹ יְהוּדִי רוֹצֶה לִתֵּן הַגְּדוֹלָה וְהַשּׁוֹבָה, אָסוּר לִשְׁחֹט הַשֵּׁנִיָּה. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״כ). [וּבְסֶפֶר אֵלִיָּה רַבָּה (סק״כ) הִסְכִּים עִם הַלְּבוּשׁ וְכֵן מַשְׁמַע ט״ז (סק״י): יב (יד) בְּיָדוֹ. וְלֹא בְּכֶלִי. עַיֵּן מִגֵּן אַבְרָהָם (סי״כ כג): יד (טו) מוּכָן.

בְּאוּר הֲלָכָה

בִּנְהַר שָׁלוֹם (סק״ה) שֶׁהַצִּיר קָצָת מִזֶּה, וְעַיֵּן שָׁם שֶׁגִּמְגֵּם מִלְּבַר זֶה דְּמִנַּיִן לָנוּ לְמַיֵּלְךְ מִבְּכוֹר לְכָאן דִּילְמָא מְקֻצָּה דְּבַעֲלֵי חַיִּים חָמִיר טְפֵי. וְגַם מֵאֲמַר מָרְדְּכַי פְּקֵק בְּעִקָּר דִּינָא דְּט״ז אֲפִלּוּ לְטַעְמָא דִּמְגִיד מִשְׁנֶה עַיֵּן שָׁם, וְכָל שֶׁכֵּן לְפִי טַעְמָא שֶׁכָּתַבְנוּ בְּמַשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ב) לְדִינָא דְּאֵין רוֹאִין מִזְּמַן דְּאֵין מָקוֹם כְּלָל לְדָמוֹת שׁוּם הוֹרָאָה לְבְכוֹר, וְכֵן כָּתַב בְּמִחְצִית הַשֶּׁקֶל (ס״ק יז) דְּלִטְעַם תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי׳ נד) דִּינָא שֶׁל הַט״ז אֵין לוֹ מָקוֹם, וְכֵן מָצָאתִי לְבַגְדֵי יֶשַׁע שֶׁם דְּדָחָה בְּקוּשְׁיוֹת דִּבְרֵי הַט״ז מֵהֲלָכָה עַיֵּן שָׁם בְּכָפָּה טְעֲמִים:

יב * לְתְלשׁ הַצֶּמֶר. עַיֵּן בְּמַשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ב סב) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ דְּחִלִּישָׁה הוּא עֲקִירָה כִּלְאַחַר יָד, כֵּן מוּכָח בְּגִמָּרָא בְּכוֹרוֹת כ״ה (ע״א) וּפִרוּשׁ רַ״שׁ״ שָׁם (ד״ה כלאחר יד) עַיֵּן שָׁם, וְכֵן בְּתוֹסְפוֹת שָׁם (כד:) דְּבִזּוּר הַמַּתְחִיל וְהַיְינוּ, דִּלְפִי מַסְקָנַת הַגְּמָרָא תְּלִישָׁה מִקְרֵי עֲקִירָה כִּלְאַחַר יָד, וְכֵן הוּא בָּרָא״ש שָׁם (פ״ג סי׳ ה) עַיֵּן שָׁם, וּמִשָּׁעַם זֶה דַּעַת הָרַמְבַּ״ם (פ״ג ה״ג) לְהַתִּיר לְכַתְּחִלָּה בִּתְלִישָׁה מְשׁוּם שִׁמְחַת יוֹם טוֹב. וּלְשׁוֹן הַלְּבוּשׁ אֵין מְדַיְּקִ בָּזֶה כְּלָל:

* בְּיָדוֹ. עַיֵּן בְּמִגֵּן אַבְרָהָם (סק״כ כג) שֶׁנִּשְׁאַר בְּצָרִיךְ עִיּוּן עַל הָרַמַ״א, וְהִנֵּאוֹן רַבִּי יְהוֹנָתָן בְּחִדּוּשָׁיו עַל הִלְכוֹת יוֹם טוֹב (בינה לעיתים פ״ג ה״ג) וְכֵן הַפְּרִי מְגַדִּים וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים יִשְׁבוּ קְשָׁיָתוֹ וְהוֹכִיחוּ דְּמַהֲרַא״ש (שם) מִשְּׁמַע כְּהָרַמַ״א. וְדַע עוֹד דְּהַמְּגַן אַבְרָהָם כָּתַב דְּאִם תּוֹלֵשׁ בִּכְלִי הוּא גּוֹזֵז, וְלָאו מַכְרַח הוּא דְּאֶפְשָׁר דְּדָוְקָא אִם גּוֹזֵז בִּכְלִי תּוֹלֵשׁ בִּכְלִי, מִקְּרֵי עוֹקֵר מִגַּדּוּלוֹ כִּלְאַחַר יָד. וְכֵן מַשְׁמַע קָצָת מִפֵּרוּשׁ רַ״שׁ״ שָׁם דִּבּוּר הַמַּתְחִיל כִּלְאַחַר יָד דְּאֵין דֶּרֶךְ לְתְלשׁ הַצֶּמֶר כִּי אִם לְגַזּוֹז, וּמִשְּׁמַע מִזֶּה דְּכָל תְּלִישָׁה הֲוֵי כִּלְאַחַר יָד וַאֲפִלּוּ הָכִי אִסְרוּ רַבָּנָן שָׁם בִּבְכוֹר וְכֵן בְּכָאן בְּיוֹם טוֹב מְשׁוּם דְּתְלִישָׁה עַל יְדֵי כְּלִי נִרְאֶה כְּגוֹזֵזָה, וּבְשׁוּר יוֹרֶה דֵּעָה סִימָן ש״ח מַשְׁמַע דִּדְבָרֵינוּ שָׁכָתַב שָׁם דְּאִסּוּר תְּלִישָׁה עַל יְדֵי כְּלִי נִרְאֶה כְּגוֹזֵזָה, וְאֵין לִשְׁחֹט כָּךְ כְּמַבְאָר בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן כ״ד סָעִיף ח׳, וְלֹא הָיָה בְּאֶפְשָׁרוּ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב לָזֶה, יֵשׁ לוֹמַר דְּשָׁרֵי לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּיוֹם טוֹב [פְּרִי מְגַדִּים (שם)]: יג (סו) לֹא יִמְרֹט. דְּמִרְיטַת נוֹצָה (פמ) הוּא תּוֹלְדָה דְּגוֹזֵז, דְּעוֹף דַּרְכּוֹ בִּמְרִיטָה. וְאַף עַל גַּב שֶׁאַחַר הַשְׁחִיטָה מֻתָּר לִמְרֹט הַנּוֹצָה, וְאִסּוּר גּוֹזֵז שֶׁיֵּשׁ אַף לְאַחַר מִיתָה וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּסִימָן ש״מ (משנ״ב סק״ה), לֹא אָמְרִינַן מַה לִּי לְאַחַר הַשְׁחִיטָה, דִּלְאַחַר שְׁחִיטָה שָׁאנֵי שֶׁכֵּיוָן שֶׁכְּבָר הִתְּרָה בְּשְׁחִיטָה לֶאֱכֹל וְאִי אֶפְשָׁר לֶאֱכָלָהּ בְּלִי מְרִיטַת נוֹצָה מֻתָּר לְמָרְטָהּ כְּמוֹ שֶׁמֻּתָּר לְצָלוֹתָהּ וּלְבַשְּׁלָהּ, (עט) וְכֵן בִּבְהֵמָה מֻתָּר לְאַחַר שְׁחִיטָה לְהַפְשִׁיט אֶת עוֹרָהּ מִטַּעַם זֶה אַף עַל גַּב דְּהָפְשֵׁט אַב מְלָאכָה הוּא, אֲבָל בְּעוֹד שֶׁלֹּא נִשְׁחֲטָה כָּל מַאי דְּעָבִיד מַכְשִׁירֵי אֹכֶל נָפֵשׁ שֶׁאֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת מֵאֶתְמוֹל הוּא, וְאָסוּר [הָרַא״שׁ (בכורות פ״ג סי׳ ה)]: (סז) לַעֲשׂוֹת. וּמִכָּל מָקוֹם לְפַנּוֹת בְּיָדוֹ וְלִמְשׁךְ אֵילָךְ וְאֵילָךְ וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף י״ב כְּמַה גַּם בְּנוֹצוֹת: (סח) לַסַּכִּין. הִנֵּה בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה כתב הרמב״ם) הֵבִיא דַּעַת הָרַמְבַּ״ן (שבת עד: ד״ה הא, ובהלכות בכורות יח.) שֶׁמְּקֻבָּל בָּזֶה, וְהוּא הִסְכִּים לְדִינָא לְאִסּוּר כָּרֵב הַפּוֹסְקִים הַחוֹלְקִים עָלָיו וּכְמוֹ שֶׁפָּתַם כָּאן. פ) וּמִכָּל מָקוֹם נָהֲגוּ עַכְשָׁו הַשּׁוֹחֲטִים לִמְרֹט מִפְּנֵי שֶׁאוֹמְרִים שֶׁאִי אֶפְשָׁר לִשְׁחֹט בְּלֹא זֶה וְסוֹמְכִין עַל דַּעַת הָרַמְבַּ״ן. וּמִכָּל מָקוֹם בְּוַדַּאי אִם אֶפְשָׁר לִשְׁחֹט בְּלֹא מְרִיטָה רַק שֶׁיְּפַנֶּה בְּיָדוֹ (פפ) יֵשׁ לְהַחְמִיר וְכַנַּ״ל: יד (סט) חַיָּה וָעוֹף. שֶׁצְּרִיכִין כִּסּוּי הַדָּם: (ע) עָפָר מוּכָן וכו׳. וְיֵהָיֶה הֶעָפָר תְּחוּחַ שֶׁיּוּכַל

בַּאֵר הַיטֵב

(עג) בַּיִת יוֹסֵף (שם) וְיֵם שֶׁל שְׁלֹמֹה (פ״ב סי׳ כא) וּלְבוּשׁ: (עג) פְּרִי חָדָשׁ, וּכְעֵין זֶה כָּתְבוּ גַּם כֵּן הַלְּבוּשׁ וְיֵם שֶׁל שְׁלֹמֹה (שם): (עד) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״כ כא) וְהַעְתִּיקוּ הַגְּרַ״ז (סכ״ה) וְהַחַיֵּי אָדָם (כלל פט ס״ח), אֲבָל הָאֵלִיָּה רַבָּה (סק״כ כא) כָּתַב דְּמִלְּבוּשׁ וְיֵם שֶׁל שְׁלֹמֹה (שם) מַשְׁמַע דְּאַף בְּהַאי גַּוְנָא שָׁרֵי. וְעַיֵּן בְּקֶרֶן נְתַנְאֵל בְּפֶרֶק ב׳ בְּיִצָּה (אות ס) שֶׁכָּתַב דְּכֵן מַשְׁמַע גַּם כֵּן מִפְּרֵי חָדָשׁ לְהַקֵּל: (עה) קֶרֶן נְתַנְאֵל שָׁם:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לִשְׁחֹט בְּהֶמְתּוֹ בְּשַׁבִּיל מְעַט הַבָּשָׂר שֶׁצָּרִיךְ לוֹ יִפְסַד הַבָּשָׂר הַנִּשְׁאָר. אֶלָּא אֲפִלּוּ צָרִיךְ לְכֻלָּא בְּהֵמָה וְרוֹצֶה לִשְׁחֹט שְׁתֵּיהֶן וַעֲבוּ״ם נִתְרַצֶּה לְחַלֵּק גַּם כֵּן לֹא אָמְרִינַן לֵיהּ לְחַלֵּק וַאֲפִלּוּ שְׁתֵּי הַבְּהֵמוֹת (עג) שָׁוּוֹת בְּמַרְאֶה וּבְקוֹמָה וּבִדְמֵיהֶן, דְּאָפְשָׁר אֵין הַבָּשָׂר שֶׁל בְּהֵמָה זוֹ (עג) שָׁמֵן וּמֻטְעָם כִּבְשַׂר בְּהֵמָה אַחֶרֶת וְנִיחָא לֵיהּ טְפֵי שֶׁיֹּאכַל מִבְּשַׂר שְׁתֵּי הַבְּהֵמוֹת, (עד) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּאִם הֶעֱבוּ״ם מִתְרַצֶּה לִתֵּן לוֹ הַגְּדוֹלָה וְהַשּׁוֹבָה אָסוּר לִשְׁחֹט הַשֵּׁנִיָּה. (פה) אֲכָל אִם הַיִּשְׂרְאֵל שֶׁשּׁוֹחֵט אֵינוֹ נוֹטֵל לְעַצְמוֹ כִּי אִם חֵלֶק הַפְּנִימִי, וְחֵלֶק אֲחוֹרַיִם מַנִּיחַ בָּעוֹר לַעֲבוּ״ם הַמְשַׁתֵּף, לְכַלֵּי עַלְמָא מֻתָּר לִשְׁחֹט שֶׁתִּיהֶן בְּכָל גַּוְנֵי דְּהָא אַיִן לוֹ טָרְחָא בְּחֵלֶק הֶעֱבוּ״ם וְאִי אֶפְשָׁר לְכַזַּיִת בָּשָׂר בִּלְא שְׁחִיטָה: יב (סב) לְתְלשׁ הַצֶּמֶר. דְּהָוֵי עוֹקֵר דָּבָר מִגִּדּוּלוֹ, (עו) וְאַף דְּהוּא כִּלְאַחַר יָד דְּאֵין דֶּרֶךְ לְהָסִיר הַצֶּמֶר עַל יְדֵי תְּלִישָׁה רַק עַל יְדֵי גְּזִיזָה, (עז) א עַל כָּל פָּנִים מִדְּרַבָּנָן אָסוּר: (סג) בְּיָדוֹ. וְלֹא בִּכְלִי מִשּׁוּם דְּנִרְאֶה כְּגוֹזֵז [פְּרִי מְגַדִּים (א״א ס״ק כג)]: (סד) וְאִם וכו׳. וְאֵין בּוֹ אִסּוּרָא דְּהָוֵי לֵיהּ דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מִתְכַּוֵּן, שֶׁאֵינוֹ מִתְכַּוֵּן לְתְלשׁ אֶלָּא לְפַנּוֹת: (סה) נִתְלַשׁ. וְלֹא יְזִיזֶנּוּ מִמְּקוֹמוֹ אֶלָּא יִשָּׁאֵר שָׁם מְסֻבָּךְ עִם שְׁאָר צֶמֶר הַצְּוָארִ. וְאִם הָיָה צֶמֶר מְסֻבָּךְ עַל הַצְּוָארִ שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְפַנּוֹתוֹ וְאֵין לִשְׁחֹט כָּךְ כְּמַבְאָר בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן כ״ד סָעִיף ח׳, וְלֹא הָיָה בְּאֶפְשָׁרוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב לָזֶה, יֵשׁ לוֹמַר דְּשָׁרֵי לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּיוֹם טוֹב [פְּרִי מְגַדִּים (שם)]: יג (סו) לֹא יִמְרֹט. דְּמִרְיטַת נוֹצָה (פמ) הוּא תּוֹלְדָה דְּגוֹזֵז, דְּעוֹף דַּרְכּוֹ בִּמְרִיטָה. וְאַף עַל גַּב שֶׁאַחַר הַשְׁחִיטָה מֻתָּר לִמְרֹט הַנּוֹצָה, וְאִסּוּר גּוֹזֵז שֶׁיֵּשׁ אַף לְאַחַר מִיתָה וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּסִימָן ש״מ (משנ״ב סק״ה), לֹא אָמְרִינַן מַה לִּי לְאַחַר הַשְׁחִיטָה, דִּלְאַחַר שְׁחִיטָה שָׁאנֵי שֶׁכֵּיוָן שֶׁכְּבָר הִתְּרָה בְּשְׁחִיטָה לֶאֱכֹל וְאִי אֶפְשָׁר לֶאֱכָלָהּ בְּלִי מְרִיטַת נוֹצָה מֻתָּר לִמְרֹטָהּ כְּמוֹ שֶׁמֻּתָּר לִצְלוֹתָהּ וּלְבַשְּׁלָהּ, (עט) וְכֵן בִּבְהֵמָה מֻתָּר לְאַחַר שְׁחִיטָה לְהַפְשִׁיט אֶת עוֹרָהּ מִטַּעַם זֶה אַף עַל גַּב דְּהָפְשֵׁט אַב מְלָאכָה הוּא, אֲבָל בְּעוֹד שֶׁלֹּא נִשְׁחֲטָה כָּל מַאי דְּעָבִיד מַכְשִׁירֵי אֹכֶל נָפֵשׁ שֶׁאֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת מֵאֶתְמוֹל הוּא, וְאָסוּר [הָרַא״שׁ (בכורות פ״ג סי׳ ה)]: (סז) לַעֲשׂוֹת. וּמִכָּל מָקוֹם לְפַנּוֹת בְּיָדוֹ וְלִמְשׁךְ אֵילָךְ וְאֵילָךְ וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף י״ב כְּמַה גַּם בְּנוֹצוֹת: (סח) לַסַּכִּין. הִנֵּה בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה כתב הרמב״ם) הֵבִיא דַּעַת הָרַמְבַּ״ן (שבת עד: ד״ה הא, ובהלכות בכורות יח.) שֶׁמְּקֻבָּל בָּזֶה, וְהוּא הִסְכִּים לְדִינָא לְאִסּוּר כָּרֵב הַפּוֹסְקִים הַחוֹלְקִים עָלָיו וּכְמוֹ שֶׁפָּתַם כָּאן. פ) וּמִכָּל מָקוֹם נָהֲגוּ עַכְשָׁו הַשּׁוֹחֲטִים לִמְרֹט מִפְּנֵי שֶׁאוֹמְרִים שֶׁאִי אֶפְשָׁר לִשְׁחֹט בְּלֹא זֶה וְסוֹמְכִין עַל דַּעַת הָרַמְבַּ״ן. וּמִכָּל מָקוֹם בְּוַדַּאי אִם אֶפְשָׁר לִשְׁחֹט בְּלֹא מְרִיטָה רַק שֶׁיְּפַנֶּה בְּיָדוֹ (פפ) יֵשׁ לְהַחְמִיר וְכַנַּ״ל: יד (סט) חַיָּה וָעוֹף. שֶׁצְּרִיכִין כִּסּוּי הַדָּם: (ע) עָפָר מוּכָן וכו׳. וְיֵהָיֶה הֶעָפָר תְּחוּחַ שֶׁיּוּכַל

שַׁעַר הַצִּיּוּן

יב (עו) בְּכוֹרוֹת כ״ה (ע״א): (עז) תּוֹסְפוֹת (כד: ד״ה והיינו) וְהָרא״שׁ (בכורות פ״ג סי׳ ה): יג (עח) גְּמָרָא שָׁם. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַלָּכָה (ד״ה לא ימרוט) דְּהוּא הַדִּין דְּמִרְיטַת נוֹצָה הַדַּק שֶׁצֵּמֶר הַצְּוָארִ שָׁם. (פט) דְּהוּא הַדִּין דְּמִרְיטַת נוֹצָה הַדַּק שֶׁצֵּמֶר בְּנֵי תּוֹלְדָה דְּגוֹזֵז הוּא דְּדָרְכָּן בְּתְלִישָׁה: (עט) לְבוּשׁ: (פ) חַיֵּי אָדָם (שם סי״ג): (פא) עַיֵּן בְּמִגֵּן אַבְרָהָם (סק״כ כד) דְּדָחָה רְאָיַת הָרא״שׁ (שם), וּכְדִיבְּ אַפְרַיִם וּכְתָמָר מֹשֶׁה (סק״ח) הִצְדִּיקוּ אֶת דִּבְרֵי הָרא״שׁ:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א) אמנם דעת השו״ע הרב (סכ״ג) שהוא אסור מדאורייתא משום עוקר דבר מגידולו [וכן דעת הלבוש, ראה ביה״ל (ד״ה לתלוש). וראה בקובץ יגדיל תורה (ח״י עמוד 209)]. **ב)** ובשו״ע הרב (שם) החמיר בזה וכתב: ואפילו אם אי אפשר לו לשחוט אלא אם כן תלש הצמר או הנוצה בידו, או על ידי שיפנה אותם על ידי שימשכם אילך ואילך על ידי כלי, אף על פי כן אסור לעשותן ביום טוב, מפני שמלאכות אלו רוב פעמים אפשר לעשותן מערב יום טוב.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah